

Bättre och bättre? Hälsa och livsvillkor i en åldrande befolkning

Stefan Fors

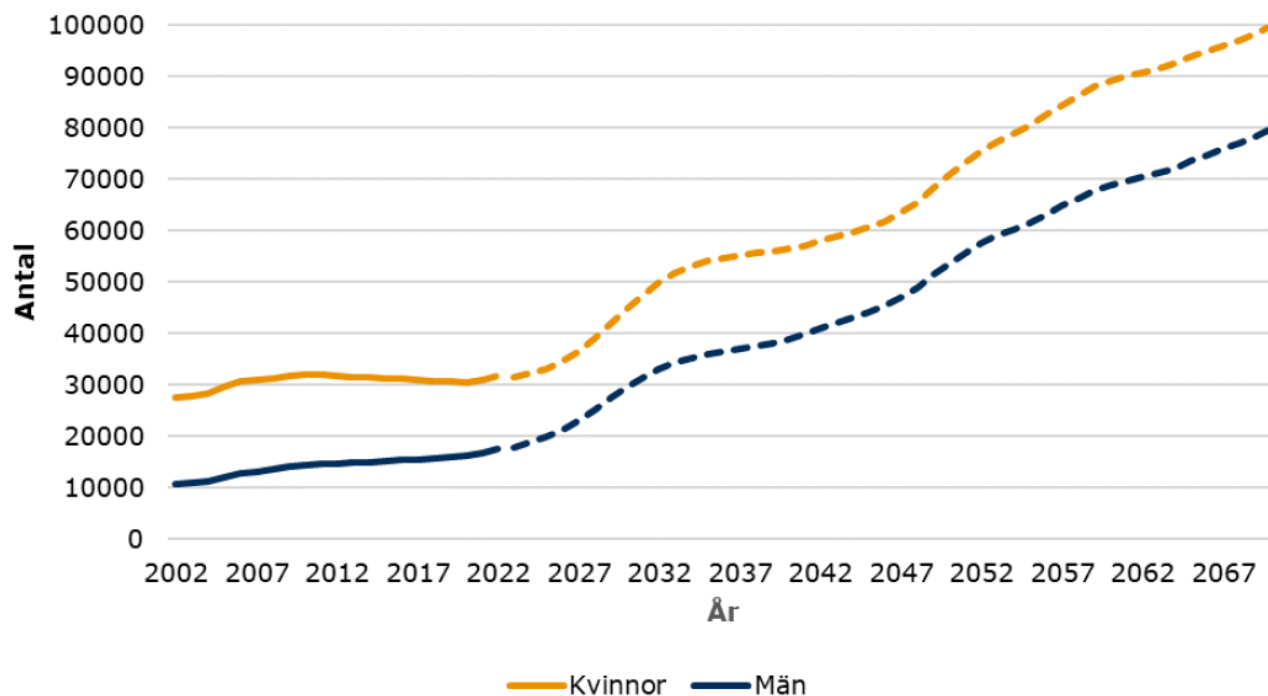
*Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (Region Stockholm)
Aging Research Center (KI & SU)*

*Fors S, Georgelis A, Hadlaczky G, Hökby S,
Kosidou K, Nord M, Pyko A & Lager A*

www.folkhalsoguiden.se

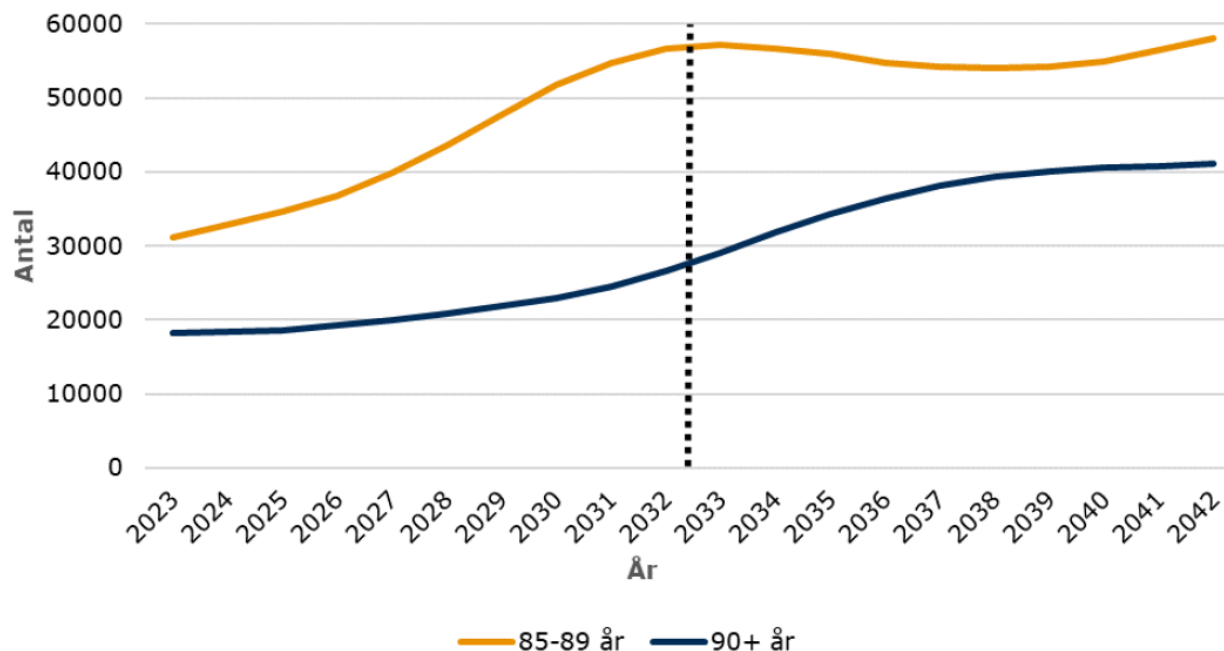
Antalet personer som är 85+ kommer att öka snabbt

Figur 1. Antal personer 85 år och äldre i Stockholms län år 2002–2022, med prognos till år 2070, uppdelat efter kön.

Källa: SCB.

Antalet personer som är 85+ kommer att öka snabbt

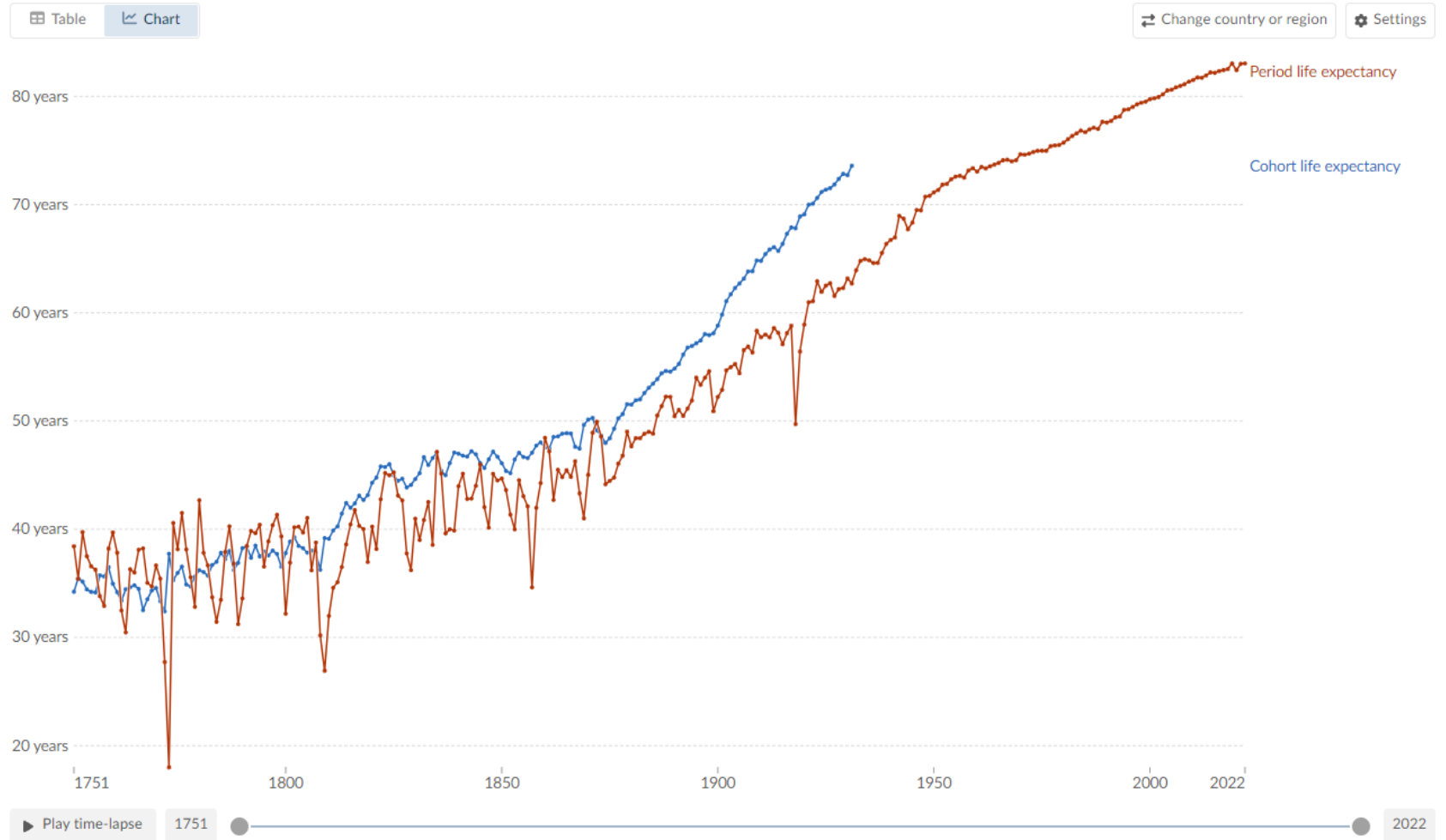

Figur 2. Prognos över antal personer 85–89 år samt 90 år eller äldre i Stockholms län år 2023–2042. Den streckade linjen skiljer den första tioårsperioden från den andra.

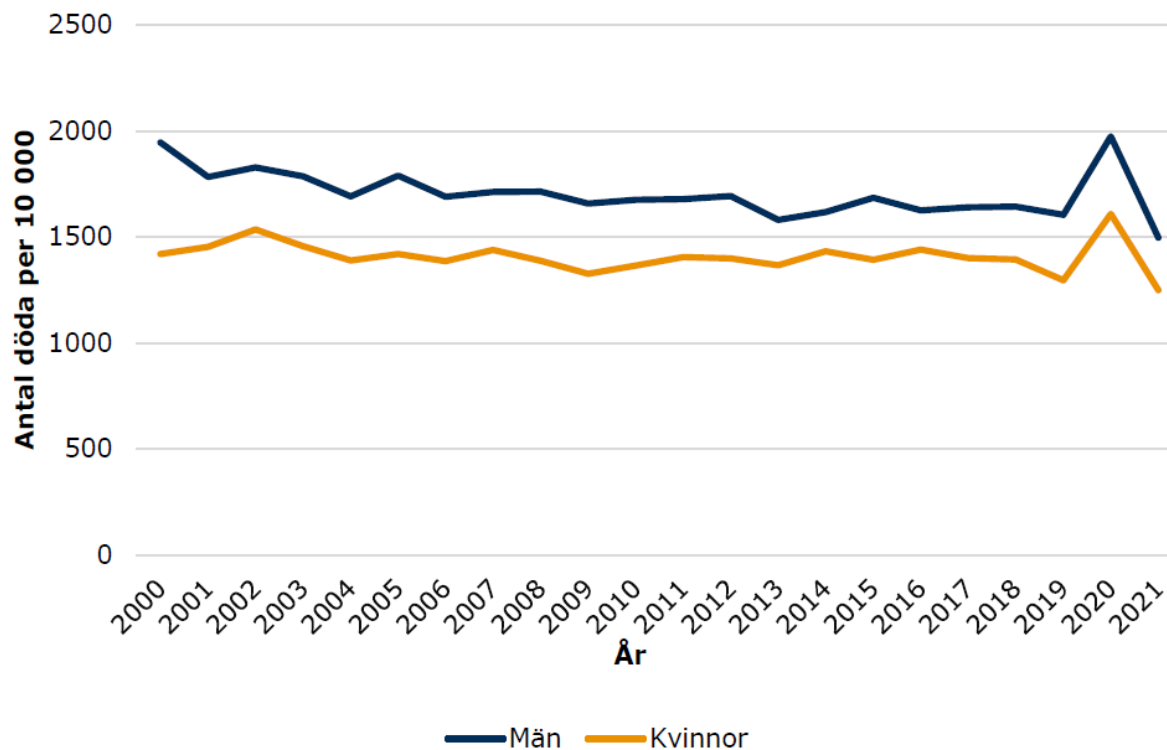
Källa: SCB.

Period versus cohort life expectancy, Sweden

Two different approaches to calculating life expectancy at birth are compared: period life expectancy (based on death rates in one particular year) and cohort life expectancy (based on average lifespans).

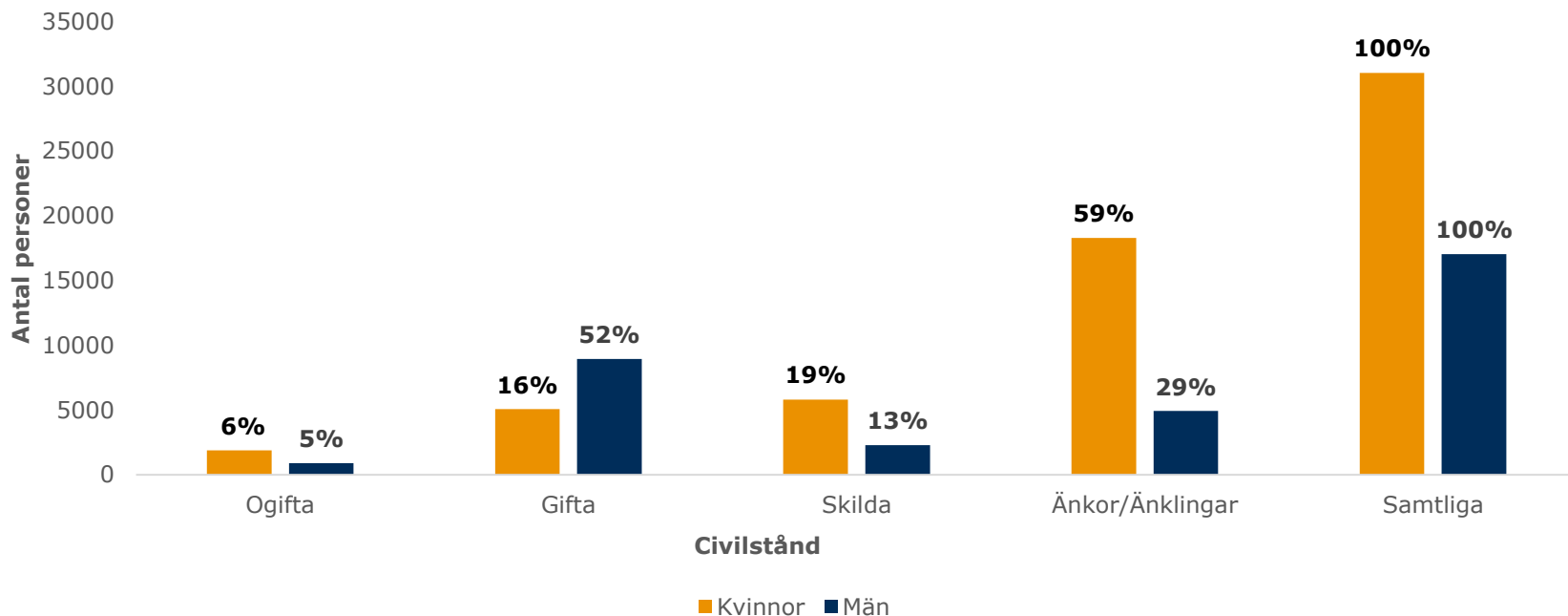
Även de allra äldsta lever längre

Figur 3. Antal döda per år, per 10 000 personer i befolkningen, i gruppen som är 85 år och äldre i Stockholms län, år 2000–2021, uppdelat efter kön.

Källa: Socialstyrelsen.

Dubbelt så många kvinnor som män

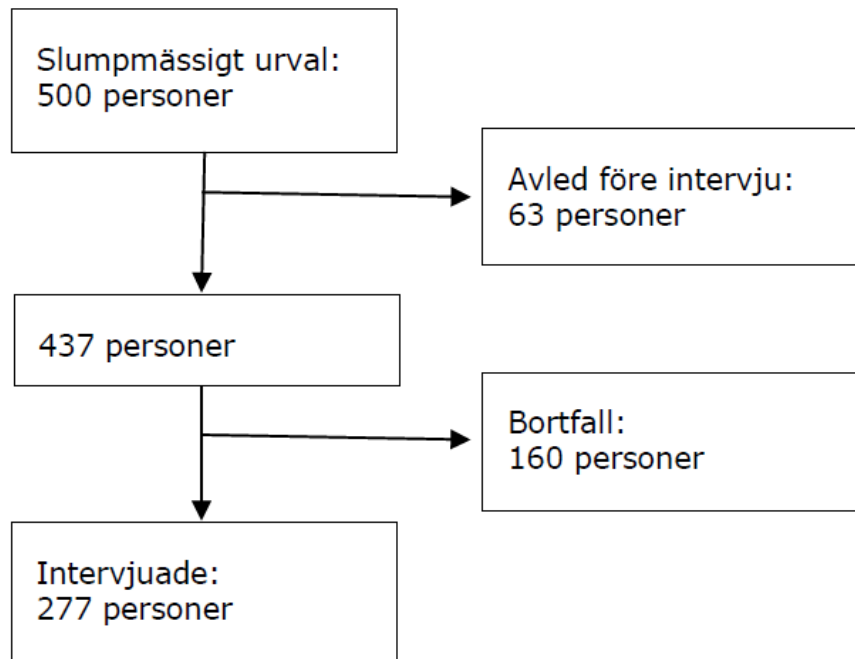
Syftet med rapporten

Syftet med rapporten är att ge en lägesbild av hälsa och livsvillkor bland personer som är 85 år och äldre i Stockholms län, samt att identifiera aktuella och kommande utmaningar för folkhälsan i gruppen.

SWEOLD-Stockholm

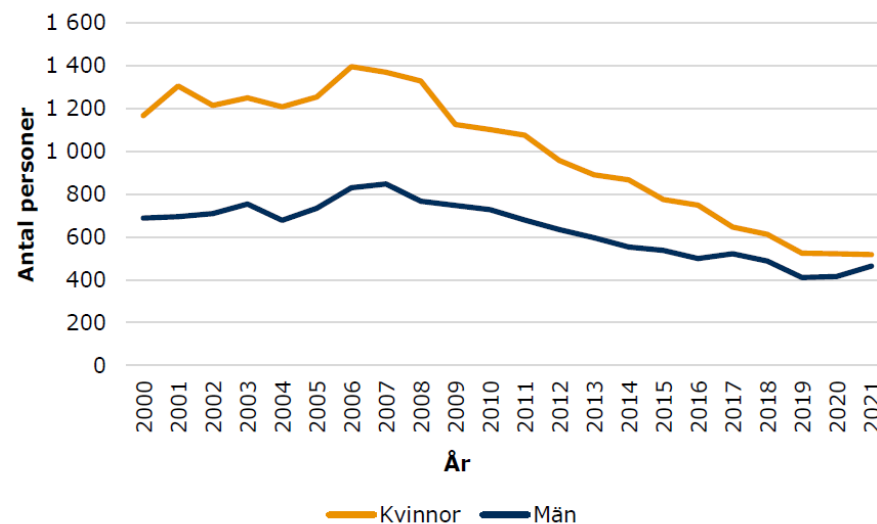
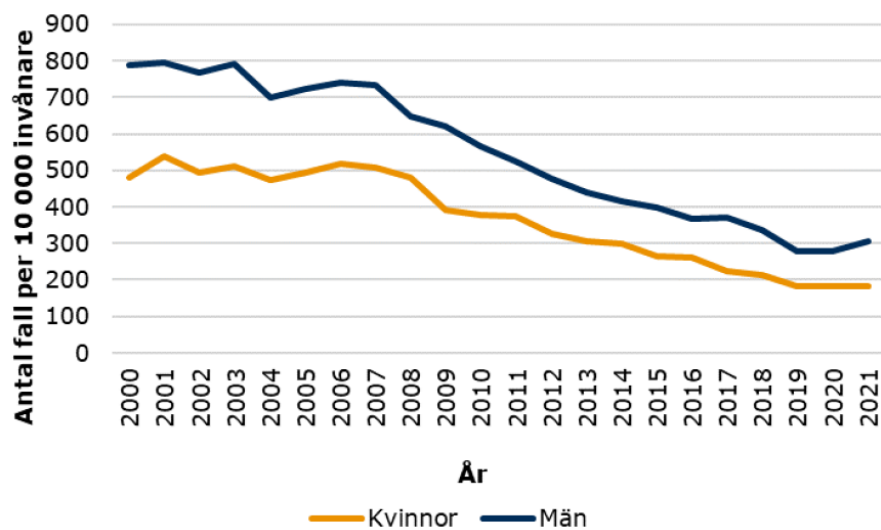
- Bygger på ett slumpmässigt urval om 500 personer – 85 år och äldre – som bodde i Stockholms län;
- Urvalet omfattar både personer i ordinärt boende och personer som bodde i särskilt boende;
- Telefonintervjuer genomfördes under hösten 2021 och våren 2022;
- I de fall den äldre personen själv inte kunde medverka försökte vi istället att intervjua närstående och vårdgivare;
- Intervjuerna avhandlade ett brett spektrum av ämnen, som familjeförhållanden, fysisk och psykisk hälsa, funktionsnedsättningar och livskvalitet.

SWEOLD-Stockholm

Figur 4. Flödesschema som beskriver hur det analytiska urvalet följer ur det ursprungliga, slumpmässiga urvalet.

Fysisk hälsa

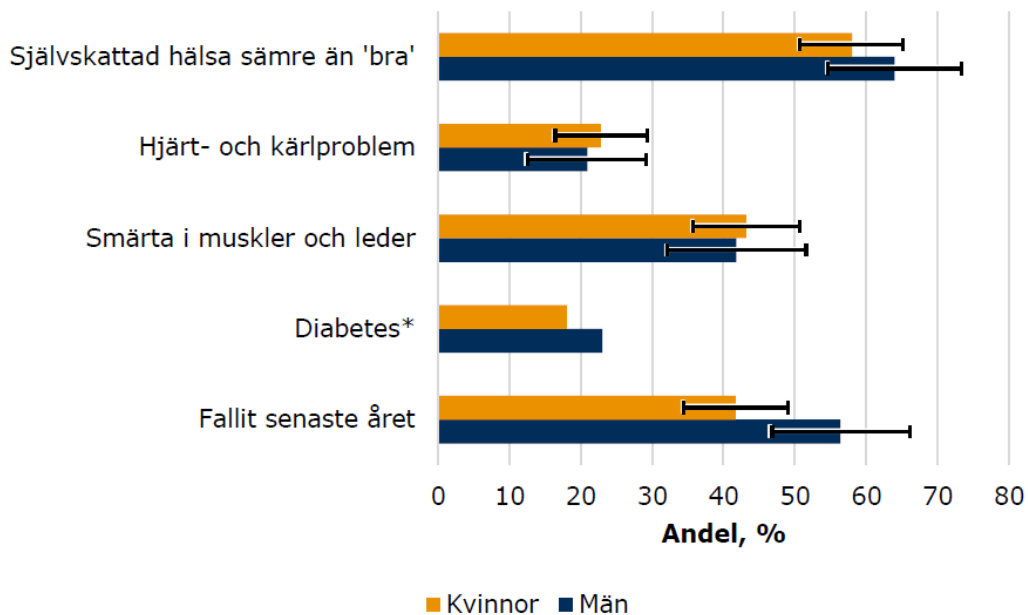
Figur 5a. Antal fall per 10 000 invånare i åldrarna 85 år och äldre (åldersstandardiserat) som drabbats av en akut hjärtinfarkt eller annan ischemisk hjärtsjukdom i Stockholms län, år 2000–2021, uppdelat efter kön.

Källa: Socialstyrelsen.

Figur 5b. Antal personer (totalt) i åldrarna 85 år och äldre som drabbats av en akut hjärtinfarkt eller annan ischemisk hjärtsjukdom i Stockholms län, år 2000–2021, uppdelat efter kön.

Källa: Socialstyrelsen.

Fysisk hälsa

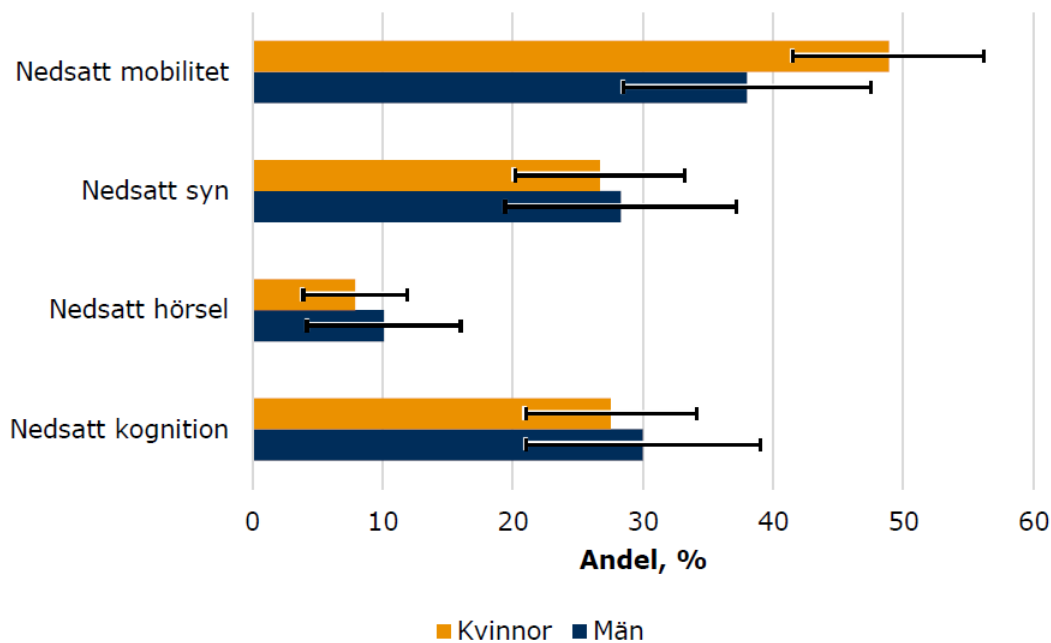

Figur 8. Andel (%) personer 85 år och äldre som uppger att de har olika hälsoproblem, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter kön.

***Förekomsten av diagnostiserad diabetes är hämtad från Folkhälsorapport 2023 och baseras på registerdata för samtliga personer som är 85 år och äldre i länet, varför inga konfidensintervall redovisas.**

Källa: SWEOLD-Stockholm och Folkhälsorapport 2023.

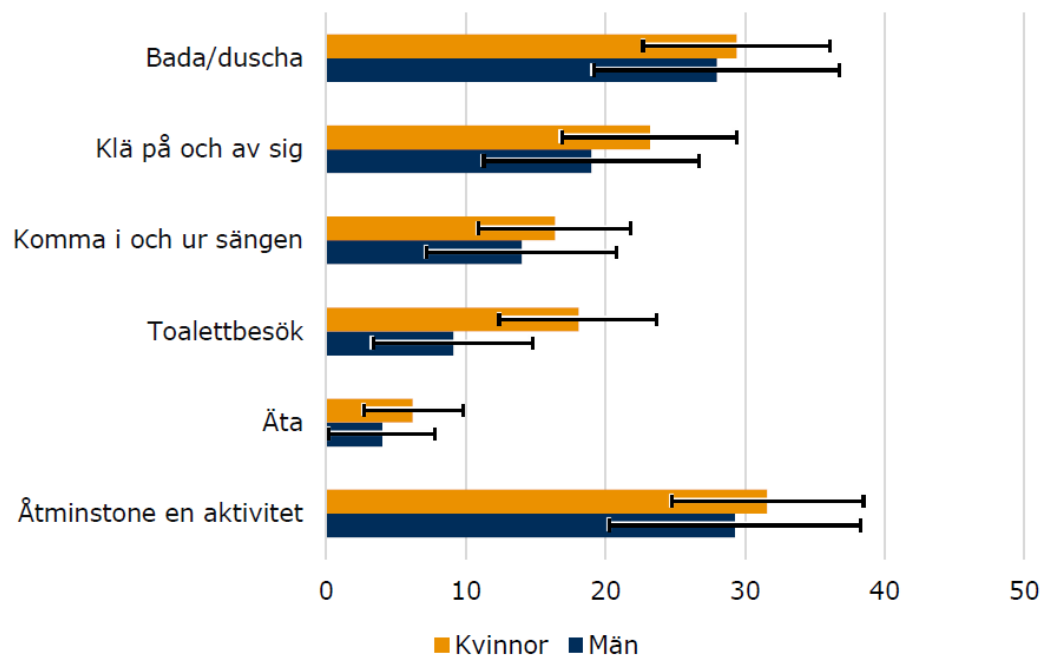
Funktionsnedsättningar

Figur 9. Andel (%) personer 85 år och äldre med nedsatt mobilitet, nedsatt syn, nedsatt hörsel samt nedsatt kognition, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter kön.

Källa: SWEOLD-Stockholm.

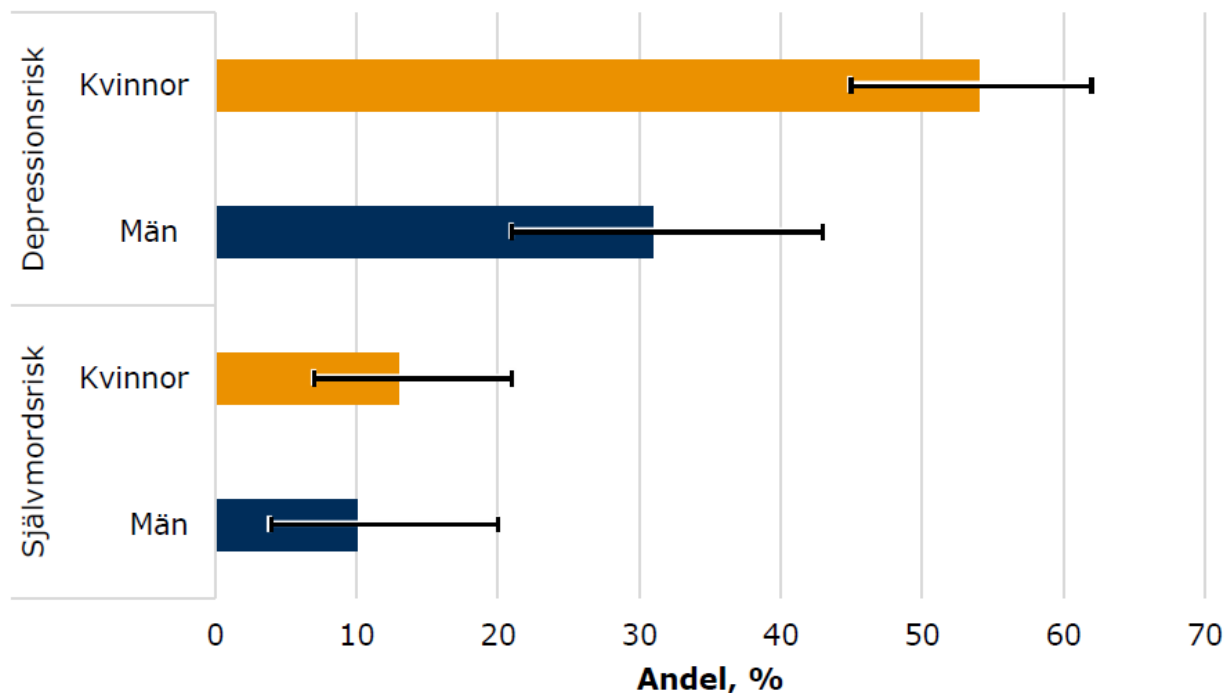
Funktionsnedsättningar

Figur 12. Andel (%) personer 85 år och äldre som uppger att de behöver hjälp med att bada eller duscha, klä på och av sig, komma i och ur sängen, göra toalettbesök eller äta, samt andel som uppger att de behöver hjälp med åtminstone en av dessa aktiviteter, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter kön.

Källa: SWEOLD-Stockholm.

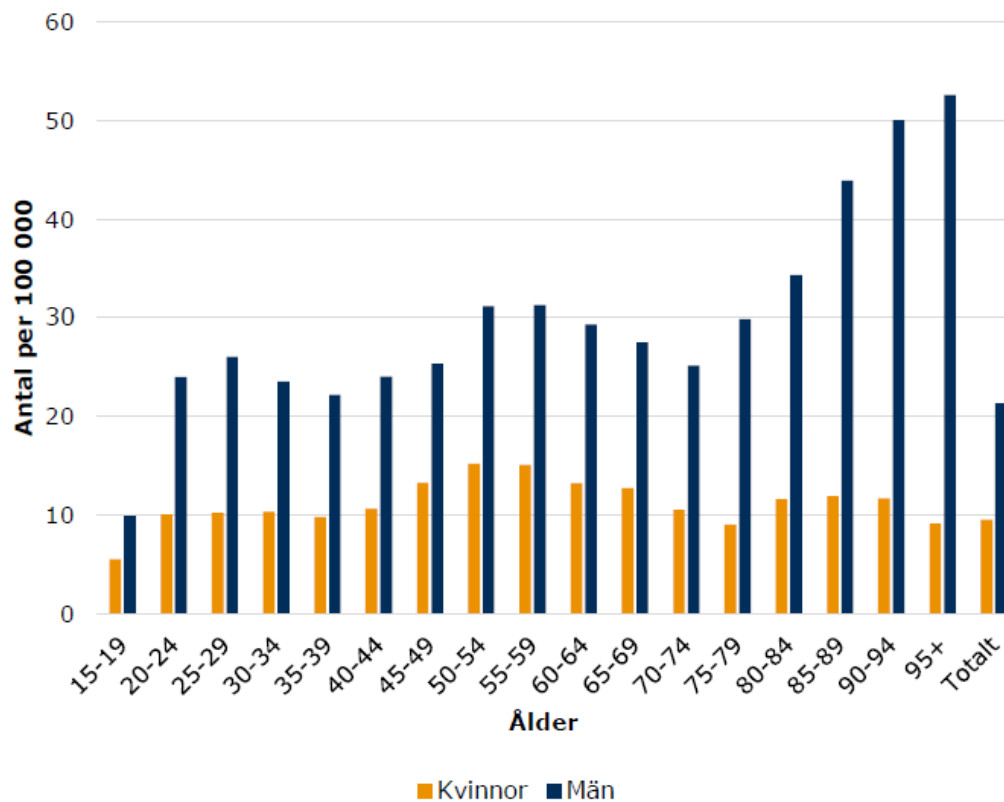
Psykologiska besvär

Figur 14. Andel (%) personer 85 år och äldre som är i riskgrupp för depression och självmord, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter kön.

Källa: SWEOLD-Stockholm.

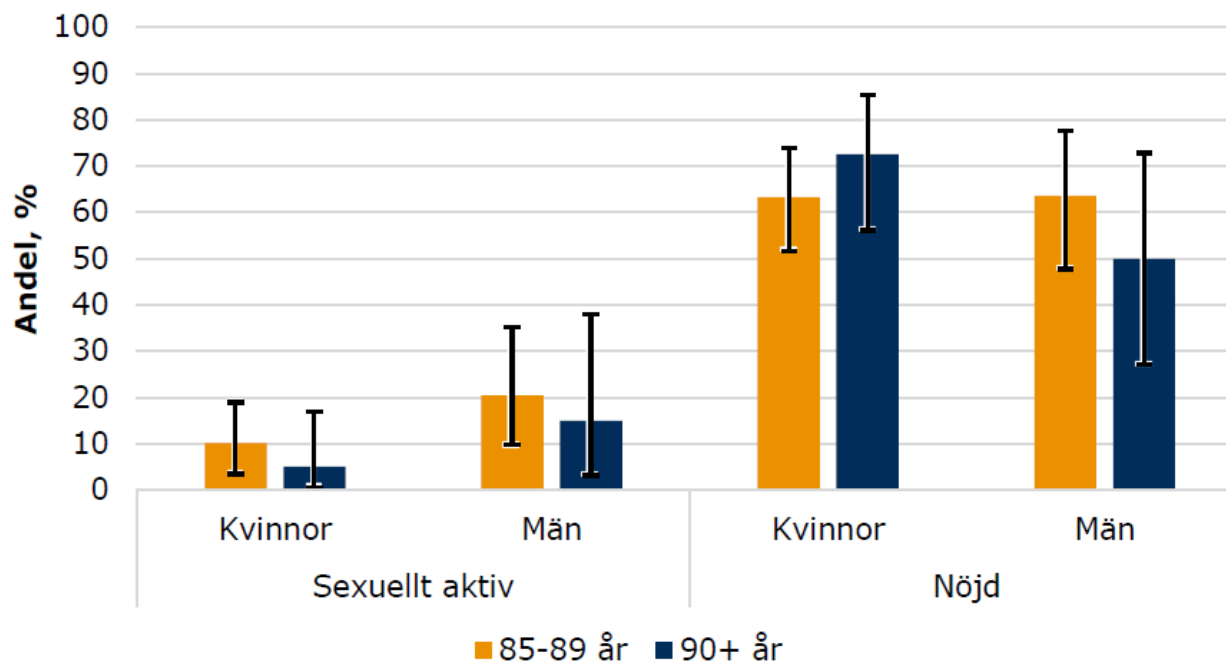
Själv mord

Figur A. Genomsnittligt antal självmord (säkra och osäkra) per 100 000 invånare i Sverige under åren 2012–2021, uppdelat efter ålder och kön.

Källa: Nationellt centrum för suicidforskning och prevention.

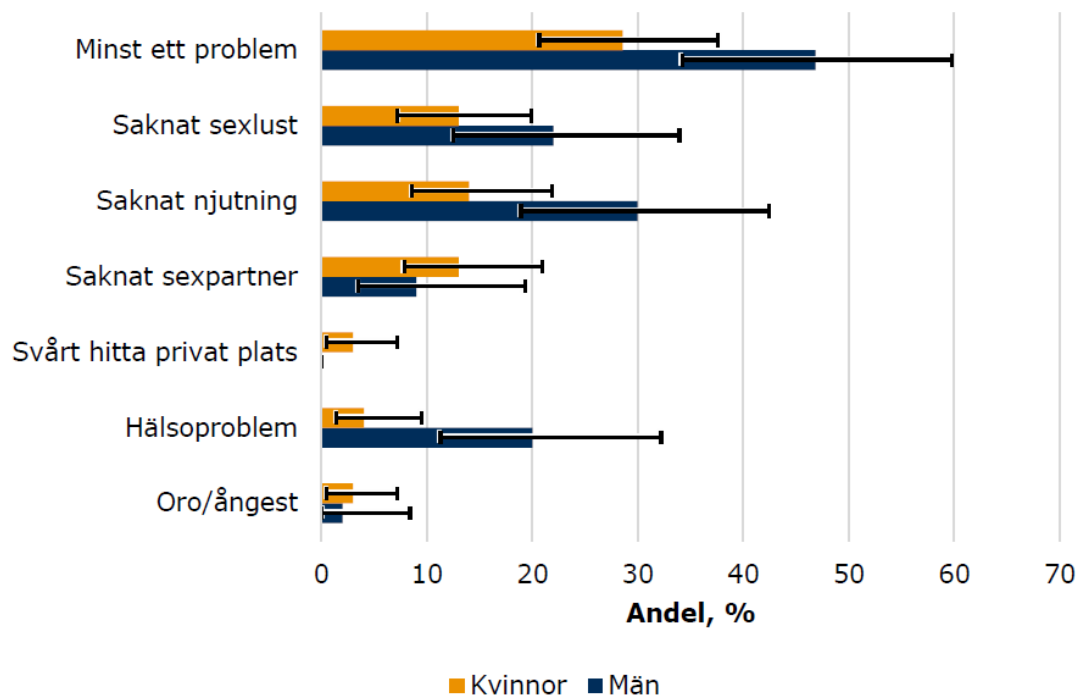
Sexuell hälsa

Figur 17. Andel (%) personer 85 år och äldre som varit sexuellt aktiva under det senaste året och andel som är nöjda med sexlivet, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter ålder och kön.

Källa: SWEOLD-Stockholm.

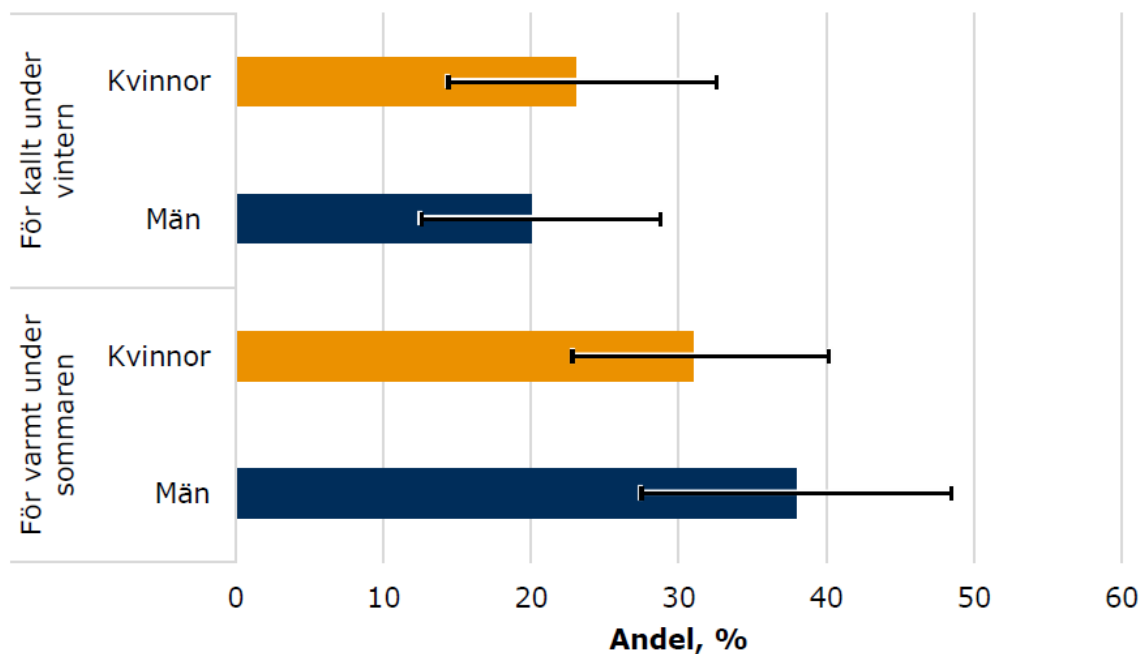
Sexuell hälsa

Figur 18: Andel personer 85 år och äldre som har upplevt problem relaterade till sexlivet det senaste året, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter kön.

Källa: SWEOLD-Stockholm.

Boendeförhållanden

Figur 21. Andel (%) personer 85 år och äldre som upplever att det blir för varmt under sommarhalvåret och för kallt under vinterhalvåret inomhus, i Stockholms län år 2021/2022, uppdelat efter kön.

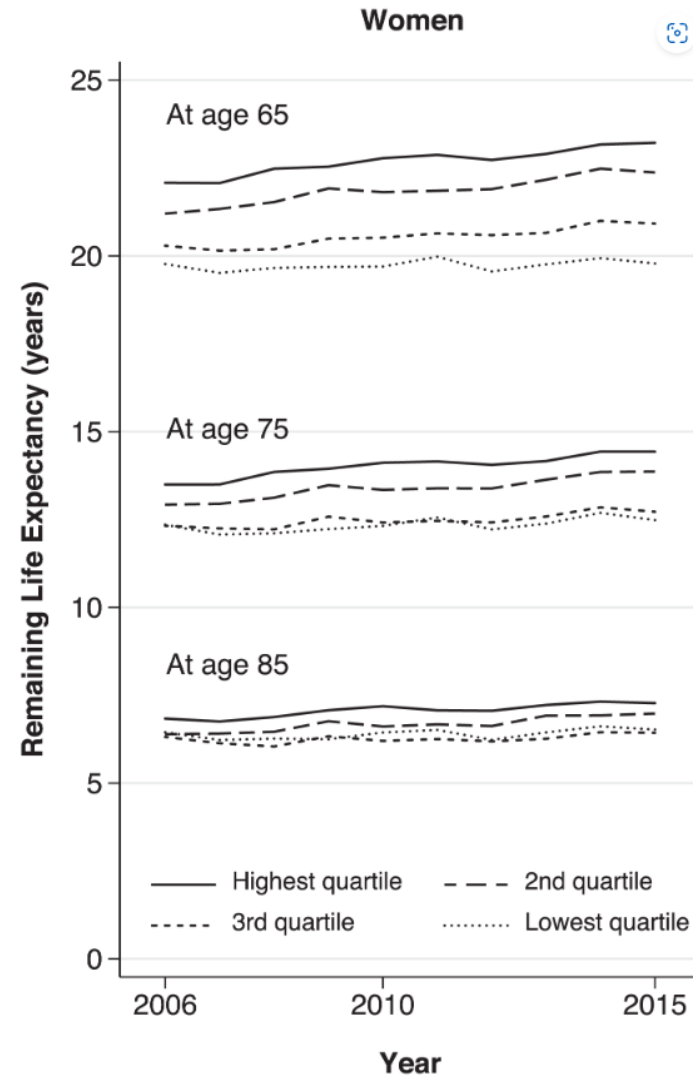
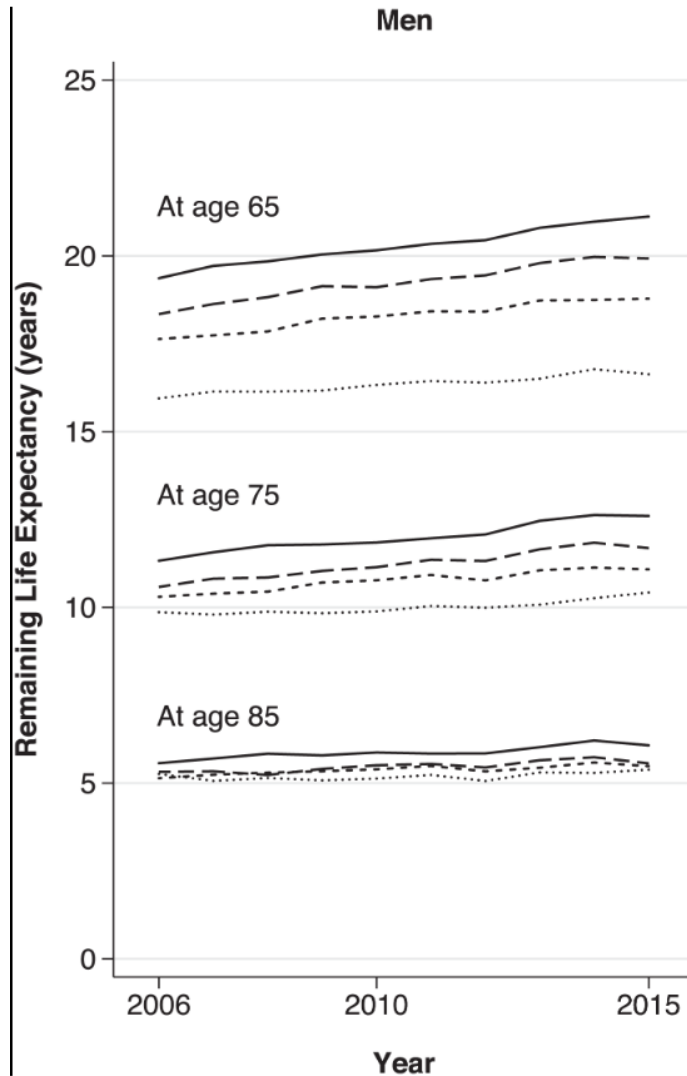
Källa: SWEOLD-Stockholm.

Slutsatser från rapporten

- Antalet personer som är 85 år och äldre kommer att öka kraftigt i Stockholms län över kommande årtionde(n);
- Trots postivia trender är sjukdomsburden hög i gruppen;
- Funktionsnedsättningar är vanliga och leder till omfattande behov av omsorg;
- Psykologiska besvär, självmordstankar och självmord är relativt vanligt förekommande i gruppen;
- Vi behöver mer kunskap om den sexuella hälsan i gruppen;
- Många äldre personer upplever problem med sin boendemiljö.

Ta höjd för en åldrande befolkning

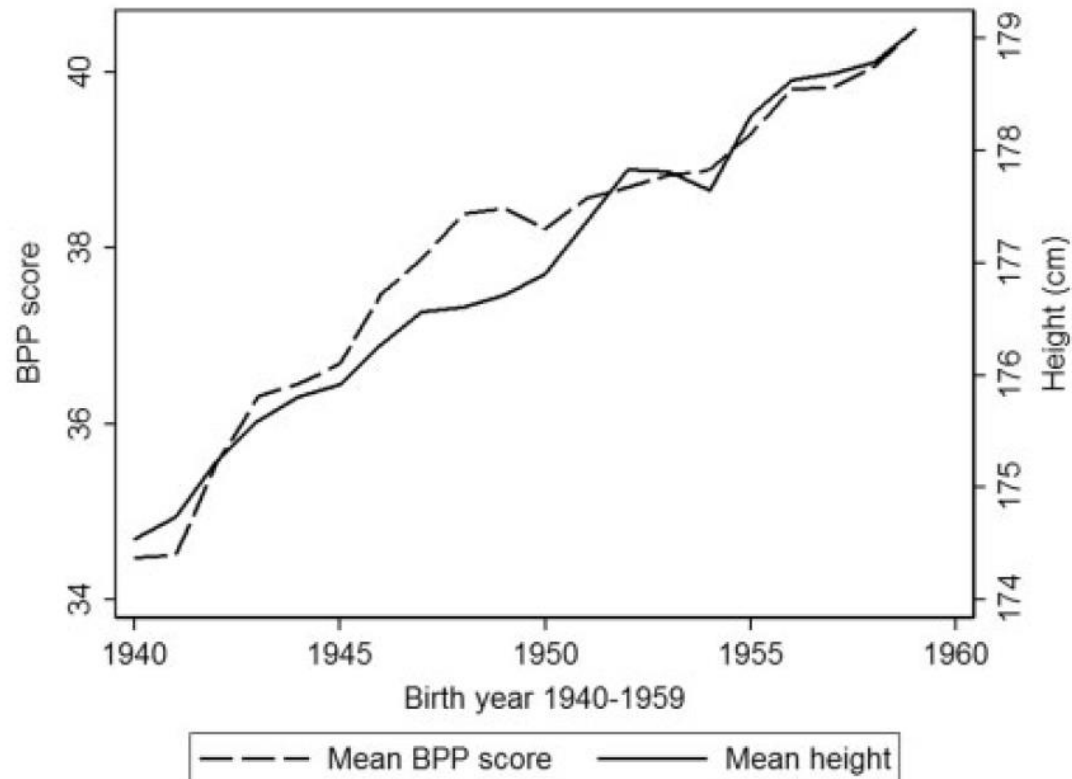
- Hur ska vi tänka på hälsa i gruppen som är 85 år och äldre?
 - » Majoriteten är multisjuka;
 - » Funktionsnedsättningar vanliga;
- Prioritera en vård och omsorg som syftar till att upprätthålla äldre personers funktionsförmåga;
- Hur kan det ökande behovet av vård och omsorg bäst mötas av – och fördelas mellan – sjukvård, socialtjänst och civilsamhälle?

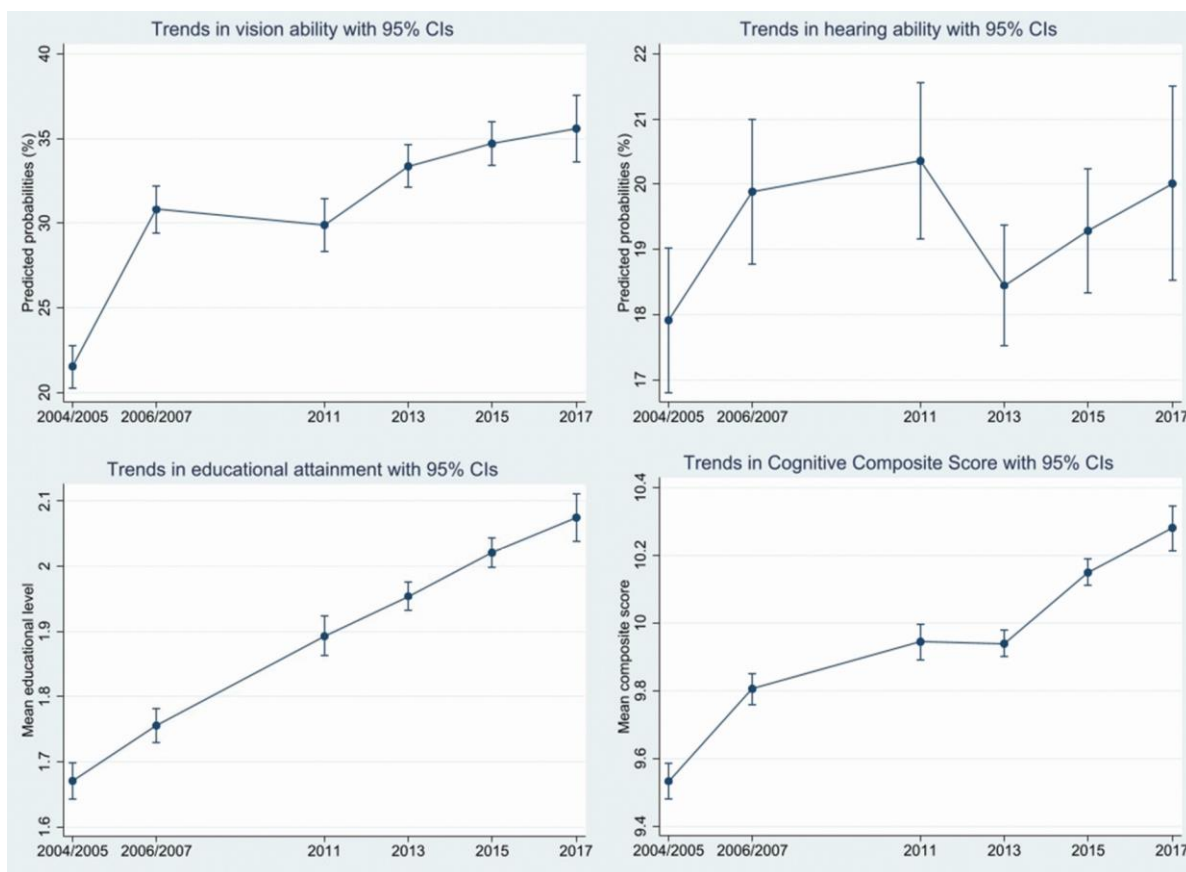
Blir hälsan bättre bland äldre personer?

- Fler diagnoser, men färre allvarliga incidenter;
- Minskad risk för demenssjukdomar;
- Minskad risk för begränsande funktionsnedsättningar.

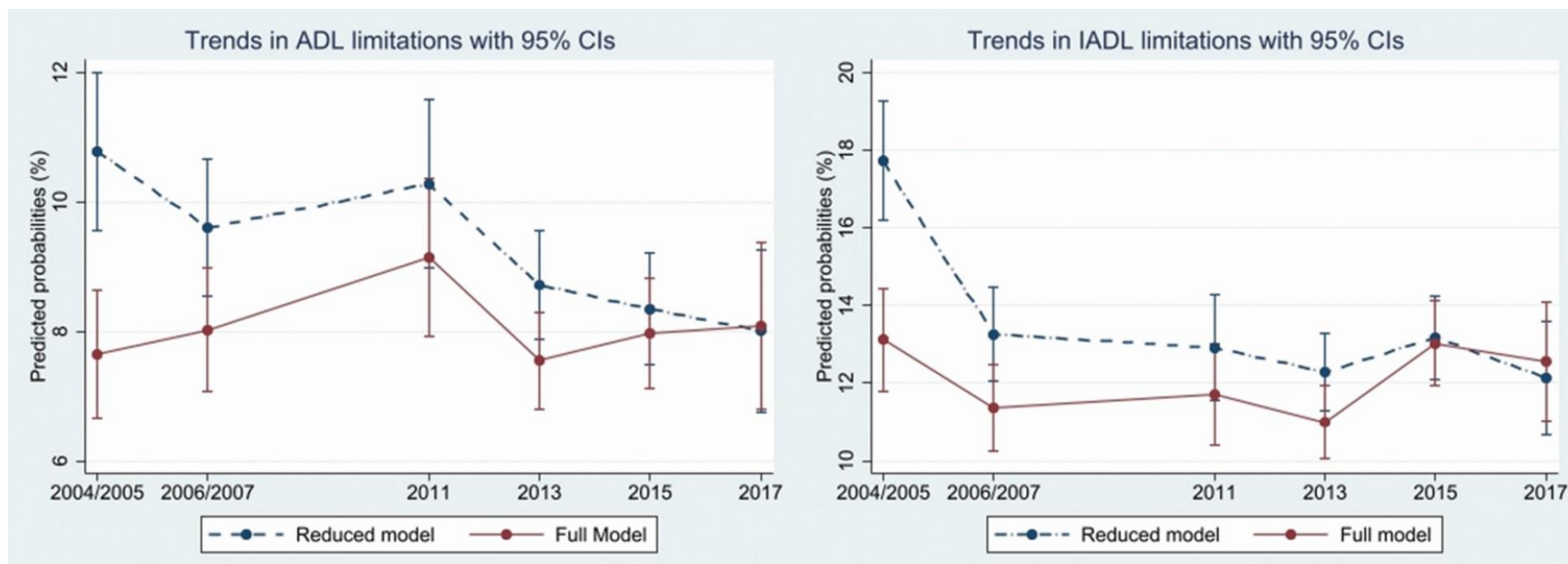
Varför blir hälsan bättre bland äldre personer?

Varför blir hälsan bättre bland äldre personer?

Varför blir hälsan bättre bland äldre personer?

Tack för att ni lyssnat!

Stefan Fors
stefan.fors@regionstockholm.se